Amb relació al l'ANUNCI del tràmit d'audiència i informació pública (DOGV de 23.12.2024) del projecte d'ordre de la Conselleria d'Educació, Cultura, Universitats i Ocupació per la qual es convoca el procediment de consulta als representants legals de l'alumnat per a triar la llengua base aplicable a partir del curs acadèmic 2025-2026, de conformitat amb el que establix la disposició transitòria segona de la Llei 1/2024, de 27 de juny, de la Generalitat, per la qual es regula la llibertat educativa:

SE SOL·LICITA

A la Conselleria d'Educació, Cultura, Universitats i Ocupació, la **retirada** del «projecte d'ordre de la Conselleria d'Educació, Cultura, Universitats i Ocupació, per la qual es convoca el procediment de consulta als representants legals de l'alumnat per a triar la llengua base aplicable a partir del curs acadèmic 2025-2026, de conformitat amb el que estableix la disposició transitòria segona de la Llei 1/2024, de 27 de juny, de la Generalitat, per la qual es regula la llibertat educativa».

CONSIDEREM

A) Amb relació a l'esmentada ordre:

1. La consulta promou el **conflicte lingüístic**: situa el debat en la tria entre valencià o castellà enlloc de situar-lo en l'àmbit de la pedagogia; és a dir, en la tria de programes que permeten una competència equilibrada en les llengües oficials d'acord amb el que estableix la LOE.[1]

2. És **ineficient**: Es posa l'èmfasi en la llibertat d'elecció de llengua per part de les famílies; però **no es garanteix que es faça efectiva eixa llibertat d'elecció**.
    - Tanmateix "la llibertat d'elecció de les famílies no és un bé en si mateix al qual s'haja d'aspirar: **és responsabilitat de l'administració educativa garantir el dret de la població a rebre un ensenyament de qualitat**" [2]

3. "La consulta proposada per la Conselleria **no conté les garanties democràtiques** de processos de participació, deliberació i decisió individuals perquè no existeixen òrgans de supervisió, més enllà de la mateixa administració. Tampoc existeixen taules electorals participades per la comunitat educativa."[3]

4. **No s'han considerat situacions que podrien distorsionar els resultats en el procés d'assignació d'unitats en una llengua base:**
    - Per exemple, els alumnes que canvien de centre influiran en decisions que no els afectaran directament, la qual cosa distorsiona el procés.
    - No s'ha considerat adequadament la situació de l'alumnat repetidor, ni la situació de l'alumnat dels col·legis rurals agrupats ni la dels centres educatius que compten amb agrupacions multinivell.

---

[1] *LOE -- DA 38. "En finalitzar l'educació bàsica, tots els alumnes i les alumnes hauran d'assolir el domini ple i equivalent en la llengua castellana i, si és el cas, en la llengua cooficial corresponent."*

[2] *Universitats valencianes "Comunicat de rebuig"*

[3] *Font: FAMPA Gonzalo Anaya*

5. No hi ha un quòrum mínim de participació en la consulta perquè siga vàlida. El nombre d'unitats en cada llengua base es determinarà independentment del nivell de participació de les famílies i a partir dels percentatges establerts en l'annex 1 de la llei 1/2024.

6. Les famílies de l'alumnat de sisè de primària dels centres públics votaran tot i que no hauran manifestat en quin institut continuaran els estudis els seus fills.

7. **Alguns articles no s'ajusten al que s'estableix en la `pròpia llei 1/2024.**

8. **El procediment establert** per a demanar aportacions i opinions referides al projecte d'ordre en període vacacional i en un termini de deu dies naturals **és manifestament contrari a la participació dels destinataris potencials** de la norma d'acord amb el que preveu l'article 133.3 de la Llei 39/2015.
   Així mateix, s'incompleix el que prescriu l'article 14.4 sobre termini mínim durant el qual la ciutadania podrà manifestar les seues observacions i efectuar-hi aportacions.

B) Amb relació a la llei 1/2024:

1. **Distorsiona la visió de la realitat.**
   - La llei 1/2024 "parla de la regulació de la llibertat educativa, quan l'objecte de la llei (art.1) és regular la llibertat d'elecció de llengua i l'ús de les llengües cooficials en els centres docents." [4]
   - La "privació de competència és una minva de llibertat lingüística efectiva, cosa que contradiu el que es proclama tan emfàticament en el títol i al llarg de l'extens articulat" [5]

2. **No atén les recomanacions de la comunitat científica.**
   - "En l'àmbit de recerca sobre programes plurilingües hi ha un acord quasi unànime sobre la necessitat que l'ús vehicular de la llengua minoritzada ha de ser majoritari i que en cap cas hauria de baixar del 50%, si de debò es pretén corregir el bilingüisme social asimètric"[6]

3. **És segregadora**. L'aplicació de la llei 1/2024 generarà un efecte de segregació dins dels centres educatius, amb alumnat separat segons la llengua vehicular escollida en detriment de la convivència i la cohesió social.

4. L'aplicació de la llei **genera desequilibris competencials entre l'alumnat**. Es promou un model lingüístic que no atén les carències per garantir la igualtat d'aprenentatge i domini de les dues llengües oficials en acabar l'educació bàsica, cosa que vulnera la Llei d'ús i ensenyament del valencià i no garanteix els preceptes de la LOMLOE sobre la competència plurilingüe de l'alumnat, que ha de dominar les dues llengües cooficials de la mateixa manera.

5. El "Pla d'ús de les llengües" **limita l'autonomia del centre educatiu i desactiva totes les mesures de protecció del valencià.**

---

[4] *"Observacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua..."*

[5] *Universitat de València: "Informe sobre la proposició de llei per la qual es regula la llibertat educativa"*

[6] *UEM de les universitats d'Alacant, Castelló i València. "Un nou model lingüístic educatiu per a l'educació plurilingüe i intercultural"*

És prescriptiu l'autonomia per a poder aplicar les mesures compensatòries en la competència lingüística en valencià d'acord amb el que estableix l'article 121.2.bis de la LOE [7]

6. La llei implementa **tracte discriminatori entre el professorat en funció de la llengua en que vehicule en seu ensenyament.** (Vegeu art. 18 de la llei 1/2024)

9. **Eludeix la responsabilitat de l'administració de garantir un coneixement equilibrat de les llengües oficials** d'acord amb el s'estableix en l'article 19.2 de la LUEV. **[8]**

En vista del que s'ha exposat, insto a la Conselleria d'Educació:

- Retirar el projecte d'ordre per la qual es regula i convoca el procediment de consulta als representants legals de l'alumnat per a triar la llengua base aplicable a partir del curs 2025-2026.
- Realitzar accions positives en favor del valencià d'acord amb el que li es prescrit en l'article 6.3 de la LUEV. **[9]**
- Considerar les aportacions de la comunitat científica.
- Obrir un procés de diàleg amb la comunitat educativa.

Sant Joan d'Alacant, 26 de desembre de 2024

[7] *LOE Art 121.2.bis "Els centres adoptaran les mesures necessàries per compensar les mancances que pogueren existir en la competència en comunicació lingüística, en llengua castellana i si escau en les llengües cooficials"*

[8] *LUEV, article 19.2: "qualsevol que haja estat la llengua habitual en iniciar els estudis, els alumnes han d'estar capacitats per a utilitzar, oralment i per escrit, el valencià en igualtat amb el castellà."*

[9] *LUEV, article 6.3: "La Generalitat garantirà l'ús normal i oficial de les dos llengües, i adoptarà les mesures necessàries per tal d'assegurar-ne el seu coneixement."*